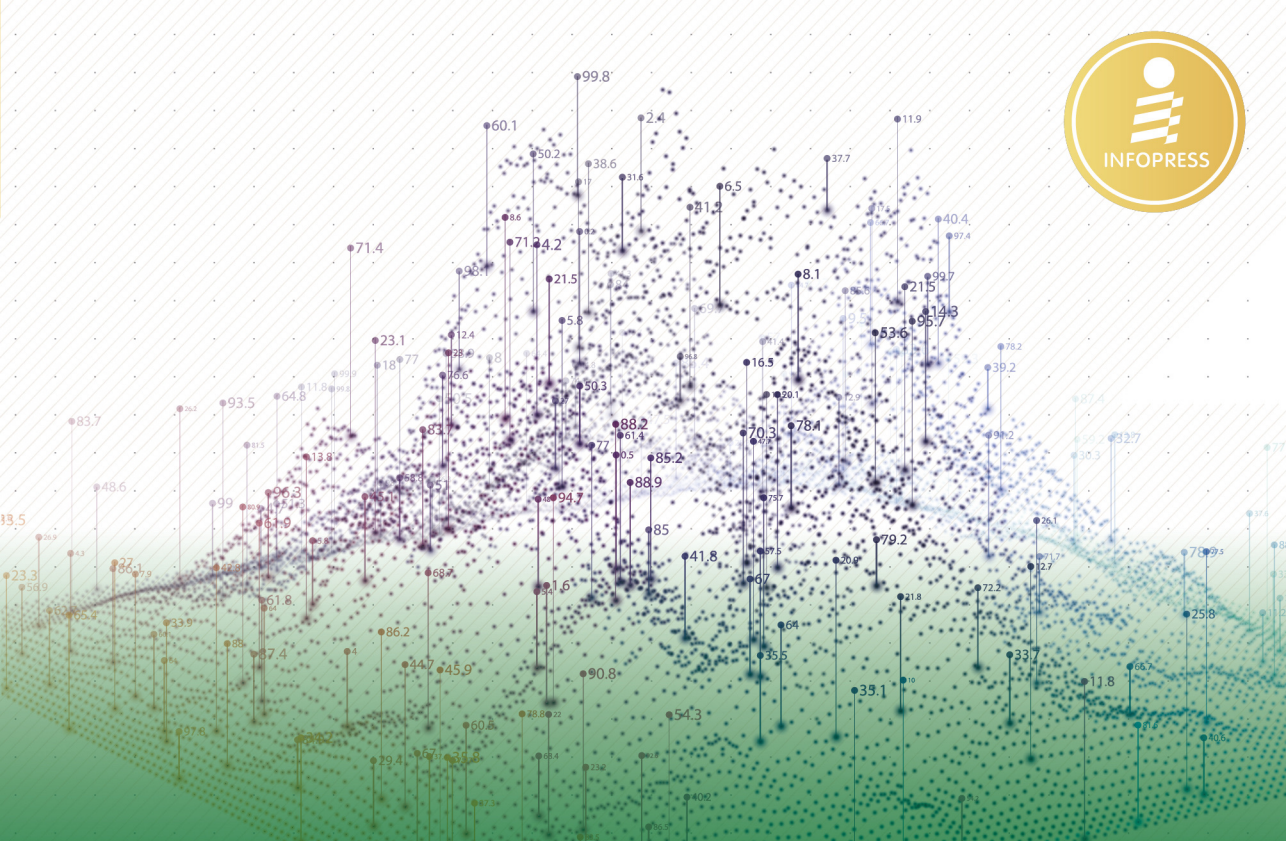

โครงสร้างข้อมูลและอัลกอริทึม + การประยุกต์ใช้กับ AI

DATA STRUCTURE & ALGORITHM + AI

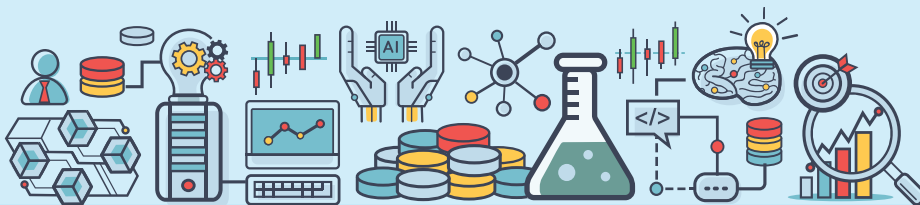
3rd Edition

- ครอบคลุมหลักการพื้นฐาน และการประยุกต์ใช้งานโครงสร้างข้อมูล อัลกอริทึม และใช้งานร่วมกับ AI
- ตัวอย่างการ Coding ด้วย ภาษา C และ Java พร้อมด้วยคำอธิบายอย่างละเอียด
- ใช้ประกอบการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย, การวิจัย และการประยุกต์ใช้ในการทำงานจริง

พศ.วิชญ ช้างเนียม

ตัวอย่างภายในเล่ม
[https://serazu.com/
9786164876248](https://serazu.com/9786164876248)

สารบัญ

unit 1	รู้จักกับโครงสร้างข้อมูลและอัลกอริทึม	1
	โครงสร้างข้อมูลและอัลกอริทึมคืออะไร	1
	ประโยชน์ของโครงสร้างข้อมูลและอัลกอริทึม	2
	ผังงาน (Flow Chart)	3
	ไค้ตรหัสเทียม (Pseudo Code)	7
	Abstract Data Type	8
	ประเภทของอัลกอริทึม	11
	สรุปเนื้อหาบทที่ 1	12
	แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 1	13
unit 2	การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของอัลกอริทึม (Performance Analysis)	15
	คณิตศาสตร์พื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของอัลกอริทึม	15
	ลอการิทึม (Logarithms)	15
	ผลรวม (Summation)	16
	เลขยกกำลัง (Exponential)	16
	การวัดประสิทธิภาพอัลกอริทึม	17
	การวิเคราะห์หน่วยความจำที่ใช้ในการประมวลผล (Space Complexity Analysis)	17
	การวิเคราะห์เวลาที่ใช้ในการประมวลผล (Time Complexity Analysis)	18
	หลักการพิจารณาเวลาที่ใช้ประมวลผล	19
	ประเภทของเวลาที่ใช้ในการประมวลผล	19
	อัตราการเติบโตของอัลกอริทึม (Algorithm Growth Rates)	20
	อัตราการเติบโต Big-O	20
	อัตราการเติบโต Big-Omega ($\text{Big-}\Omega$)	22
	อัตราการเติบโต Big-Theta ($\text{Big-}\Theta$)	23
	อัตราการเติบโต Little-o	24
	อัตราการเติบโต Little-omega	24
	เปรียบเทียบอัตราการเติบโตของอัลกอริทึม	25
	การนับตัวดำเนินการ (Operation Counts)	25

นับตัวดำเนินการแบบค่าคงที่ (Constant).....	25
นับตัวดำเนินการแบบลูปลำดับ (Linear Loops)	26
นับตัวดำเนินการแบบลูปลอการิทึม (Logarithmic Loops).....	29
นับตัวดำเนินการแบบลูปซ้อน (Nested Loops).....	30
ลูปซ้อนแบบ Quadratic	31
ลูปซ้อนแบบ Linear Logarithmic.....	32
ลูปซ้อนแบบ Dependent Quadratic.....	33
ฟังก์ชันอัตราการเติบโตตามการวัดประสิทธิภาพของอัลกอริทึม.....	35
การวิเคราะห์ Best-case, Worst-case และ Average-case	36
สรุปเนื้อหาบทที่ 2.....	36
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 2.....	37
unit 3 อาร์เรย์ และการอ้างอิงข้อมูลในหน่วยความจำ (Array and Referent Data in Memory)...	38
รู้จักกับอาร์เรย์ (Array).....	38
อาร์เรย์ 1 มิติ.....	39
ประกาศอาร์เรย์ 1 มิติ แบบมีขนาดเท่าจำนวนข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บ	39
ประกาศอาร์เรย์ 1 มิติ แบบกำหนดขนาดอาร์เรย์.....	42
อาร์เรย์หลายมิติ	44
การนำอาร์เรย์ไปใช้งาน	48
การอ้างอิงข้อมูลในหน่วยความจำ.....	48
การอ้างอิงข้อมูลในหน่วยความจำภาษา Java.....	49
การอ้างอิงข้อมูลในหน่วยความจำภาษา C.....	51
สรุปเนื้อหาบทที่ 3.....	52
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 3.....	52
unit 4 ลิงค์ลิสต์ (Link-list).....	54
ลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว (Singly Link-list).....	55
การสร้างและใช้งานลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวในภาษา Java.....	55
การสร้างและใช้งานลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวในภาษา C.....	58
การจัดการลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว.....	60
การสร้างส่วนหัวและการเพิ่มโหนดใหม่ในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว	60
การค้นหาคำแหน่งโหนดที่ต้องการลบ หรือแทรกโหนดในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว.....	61
การลบโหนดในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว	64
การลบโหนดระหว่างโหนดข้อมูลที่มีอยู่ในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว.....	64
การลบโหนดที่ต่อจากส่วนหัวในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว.....	66
การลบโหนดในตำแหน่งโหนดสุดท้ายในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว	67
การแทรกโหนดใหม่ในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว	67

การแทรกโหนดใหม่ระหว่างโหนดข้อมูลที่มีอยู่ในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว.....	68
การแทรกโหนดใหม่ในตำแหน่งที่ต่อจากส่วนหัวลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว.....	69
การแทรกโหนดใหม่ในตำแหน่งโหนดสุดท้ายในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว	69
การนำข้อมูลในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวออกมาแสดงผล	70
การเปลี่ยนโครงสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว	72
การอ้างอิงส่วนท้าย (Tail References).....	72
ดัมมี่โหนด (Dummy Node)	73
ตัวอย่างการสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว	73
ลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทาง (Doubly Linked-list)	78
โครงสร้างลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทางภาษา Java	78
โครงสร้างลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทางภาษา C	80
การจัดการลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทาง	82
การค้นหาคำแหน่งโหนดในลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทาง	82
การลบโหนดในลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทาง	84
การลบโหนดที่อยู่ระหว่างโหนดข้อมูลในลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทาง.....	84
การลบโหนดที่ต่อจากส่วนหัวในลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทาง	85
การลบโหนดตำแหน่งโหนดสุดท้ายในลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทาง	86
การแทรกโหนดข้อมูลใหม่ในลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทาง.....	87
การแทรกโหนดใหม่ระหว่างโหนดข้อมูลที่มีอยู่ในลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทาง	87
การแทรกโหนดใหม่ในตำแหน่งที่ต่อจากส่วนหัวของลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทาง.....	89
การแทรกโหนดใหม่ในตำแหน่งโหนดสุดท้ายในลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทาง.....	90
ตัวอย่างการสร้างลิงค์ลิสต์แบบสองทิศทาง	91
ลิงค์ลิสต์แบบวงกลม (Circular Linked-list)	96
การจัดการลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม.....	97
การค้นหาคำแหน่งโหนดที่ต้องการลบ หรือแทรกโหนดในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม.....	98
การลบโหนดในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม.....	99
การลบโหนดในตำแหน่งที่ต่อจากส่วนหัวในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม	100
การลบโหนดในตำแหน่งโหนดสุดท้ายในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม.....	100
การแทรกโหนดใหม่ในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม	101
การแทรกโหนดใหม่ที่ต่อจากส่วนหัวในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม.....	101
การแทรกโหนดใหม่ในตำแหน่งโหนดสุดท้ายในลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม.....	102
ตัวอย่างการสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม.....	103
ลิงค์ลิสต์แบบจำกัดขนาด (Static Link-list)	108
การจัดการลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์.....	109
การสร้างลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์.....	109
การตรวจสอบอาร์เรย์เต็มในลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์	111
การค้นหาคำแหน่งว่างในลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์	111

การเพิ่มข้อมูลในลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์.....	112
การค้นหาข้อมูลในลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์.....	114
การลบข้อมูลในลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์	116
การลบโหนดระหว่างข้อมูลที่มีอยู่ในลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์.....	116
การลบโหนดในตำแหน่งที่ต่อจากส่วนหัวในลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์.....	117
การลบโหนดในตำแหน่งโหนดสุดท้ายในลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์	117
การแทรกโหนดข้อมูลใหม่ในลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์	118
การแทรกโหนดระหว่างข้อมูลที่มีอยู่ในลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์.....	118
การแทรกโหนดในตำแหน่งที่ต่อจากส่วนหัวในลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์	119
การแทรกโหนดในตำแหน่งโหนดสุดท้ายในลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์.....	120
ตัวอย่างการสร้างลิงค์ลิสต์โครงสร้างอาร์เรย์.....	121
การนำลิงค์ลิสต์ไปใช้งาน.....	127
สรุปเนื้อหาบทที่ 4.....	129
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 4.....	130
unit 5 สแต็ก (Stack).....	131
ตัวอย่างการนำหลักการของสแต็กไปใช้งาน (Simple Application of Stack).....	132
เครื่องมือที่ใช้ในการสร้างสแต็ก	134
การสร้างสแต็กด้วยโครงสร้างอาร์เรย์.....	134
การสร้างสแต็กด้วยโครงสร้างอาร์เรย์ในภาษา Java	134
การสร้างสแต็กด้วยโครงสร้างอาร์เรย์ในภาษา C	137
การสร้างสแต็กด้วยโครงสร้างลิงค์ลิสต์	139
การสร้างสแต็กด้วยโครงสร้างลิงค์ลิสต์ในภาษา Java.....	140
การสร้างสแต็กด้วยโครงสร้างลิงค์ลิสต์ในภาษา C.....	142
การนำสแต็กไปใช้งาน.....	143
การเปลี่ยนรูปแบบ Infix ให้เป็น Postfix	143
การคำนวณทางคณิตศาสตร์จากรูปแบบของ Postfix.....	148
การนำสแต็กไปใช้งาน.....	154
สรุปเนื้อหาบทที่ 5.....	154
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 5.....	155
unit 6 คิว (Queue)	156
เครื่องมือที่ใช้สร้างคิว.....	158
การสร้างคิวด้วยโครงสร้างลิงค์ลิสต์	158
การสร้างคิวด้วยโครงสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว	158
การเพิ่มข้อมูลในคิวลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว.....	159
การเพิ่มข้อมูลในคิวลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวในกรณีที่คิวไม่มีข้อมูล.....	159
การเพิ่มข้อมูลในคิวลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวในกรณีที่คิวมีข้อมูล.....	159

การนำข้อมูลออกจากคิวโครงสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว.....	160
การสร้างคิวด้วยโครงสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม	160
การเพิ่มข้อมูลในคิวโครงสร้างลิงค์ลิสต์แบบวงกลม.....	161
การเพิ่มข้อมูลในคิวโครงสร้างลิงค์ลิสต์แบบวงกลมกรณีที่คิวไม่มีข้อมูล	161
การเพิ่มข้อมูลในคิวโครงสร้างลิงค์ลิสต์แบบวงกลมกรณีที่คิวมีข้อมูล	161
การนำข้อมูลออกจากคิวโครงสร้างลิงค์ลิสต์แบบวงกลม.....	162
การสร้างคิวโครงสร้างลิงค์ลิสต์แบบวงกลมในภาษา Java	163
การสร้างคิวโครงสร้างลิงค์ลิสต์แบบวงกลมในภาษา C	166
การสร้างคิวด้วยโครงสร้างอาร์เรย์.....	168
การค้นหาคำแหน่งในการเพิ่มข้อมูลในคิวโครงสร้างอาร์เรย์แบบวงกลม	170
การค้นหาคำแหน่งในการนำข้อมูลออกจากคิวโครงสร้างอาร์เรย์แบบวงกลม	170
การตรวจสอบคิวอาร์เรย์แบบวงกลมว่าคิวเต็มหรือคิวว่างเปล่า	171
การสร้างคิวโครงสร้างอาร์เรย์แบบวงกลมในภาษา Java	171
การสร้างคิวโครงสร้างอาร์เรย์แบบวงกลมในภาษา C.....	174
การนำคิวไปใช้งาน.....	177
สรุปเนื้อหาบทที่ 6.....	178
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 6.....	178
บทที่ 7 ทรี (Tree)	179
รู้จักกับทรี (Tree).....	179
คุณสมบัติเฉพาะของทรี (Terminology of Tree).....	180
อธิบายโครงสร้างทรี	180
รู้จักกับไบนารีทรี (Binary Tree)	181
คุณสมบัติของไบนารีทรี.....	181
การสร้างและการจัดการไบนารีทรี	183
การสร้างไบนารีทรีด้วยโครงสร้างลิงค์ลิสต์	185
การจัดการข้อมูลในไบนารีทรีโครงสร้างลิงค์ลิสต์.....	185
การค้นหาข้อมูลในไบนารีทรี	186
การเพิ่มโหนดข้อมูลในไบนารีทรี.....	187
การลบโหนดข้อมูลในไบนารีทรี.....	190
การท่องเข้าไปในไบนารีทรี.....	193
การสร้างไบนารีทรีด้วยโครงสร้างอาร์เรย์	204
การจัดการข้อมูลในไบนารีทรีโครงสร้างอาร์เรย์.....	205
การนำไบนารีทรีไปใช้งาน.....	213
K-ary ทรี.....	213
การจัดการ K-ary ทรี	214
การเพิ่มข้อมูลใน K-ary ทรี.....	214

สรุปขั้นตอนการเพิ่มข้อมูลใน K-ary ทรี.....	217
การลบข้อมูลใน K-ary ทรี.....	219
การนำ K-ary ไปใช้งาน.....	233
สรุปเนื้อหาบทที่ 7.....	233
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 7.....	234
บทที่ 8 ทรีประยุกต์ (Applied Tree)	236
ทรีสมดุลแบบ AVL Tree	236
การสร้าง AVL Tree	238
การเพิ่มข้อมูลใน AVL Tree	239
การปรับไบนารีทรีให้สมดุลด้วยการหมุน 1 ครั้ง	239
การปรับไบนารีทรีให้สมดุลด้วยการหมุน 2 ครั้ง ใน AVL Tree	239
การลบโหนดใน AVL Tree.....	244
การปรับทรีให้สมดุลด้วยการหมุน 1 ครั้ง หลังจากลบโหนด.....	244
การปรับทรีให้สมดุลด้วยการหมุน 2 ครั้ง หลังจากลบโหนด.....	245
ทรีสมดุลแบบ 2-3 Trees.....	247
กฎของ 2-3 Trees.....	248
โครงสร้างข้อมูล 2-3 Trees	249
การท่องเข้าไปใน 2-3 Trees.....	250
การค้นหาข้อมูลใน 2-3 Trees	251
การเพิ่มข้อมูลใน 2-3 Trees.....	252
สรุปขั้นตอนการเพิ่มข้อมูลในตำแหน่งโหนดใบแล้ว โหนดใบไม่เป็นไปตามกฎของ 2-3 Trees...255	
สรุปขั้นตอนเมื่อย้ายข้อมูลขึ้นไปรวมกับโหนดแม่แล้ว โหนดแม่ไม่เป็นไปตามกฎของ 2-3 Trees....255	
สรุปขั้นตอนการเพิ่มข้อมูลในโหนดรากแล้ว ข้อมูลในตำแหน่งโหนดรากไม่เป็นไปตามกฎของ 2-3 Trees	256
การลบข้อมูลใน 2-3 Trees.....	257
สรุปขั้นตอนวิธีในการลบข้อมูลใน 2-3 Trees	260
ทรีสมดุลแบบ 2-3-4 Trees.....	263
กฎของ 2-3-4 Trees	265
โครงสร้างข้อมูล 2-3-4 Trees.....	266
การเพิ่มข้อมูลใน 2-3-4 Trees	267
สรุปการเพิ่มข้อมูลใน 2-3-4 Trees	270
การลบข้อมูลใน 2-3-4 Trees	271
ทรีสมดุลแบบ Red-Black Tree.....	271
การค้นหาและการท่องเข้าไปใน Red-Black Tree.....	274
การเพิ่มโหนดใน Red-Black Tree.....	274
การลบโหนดใน Red-Black Tree	278

B-Tree.....	281
การค้นหาข้อมูลใน B-Tree	282
การเพิ่มข้อมูลใน B-Tree	283
การลบโหนดใน B-Tree	285
การนำทรีสมดุลงานไปใช้งาน	289
สรุปเนื้อหาบทที่ 8.....	289
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 8.....	289

unที่ 9 ลำดับความสำคัญของคิว และฮีฟ (Priority Queue and Heap)291

ลำดับความสำคัญของคิว (Priority Queue).....	291
ค่าของลำดับความสำคัญ (Priority Value)	292
เครื่องมือที่ใช้สร้างคิวลำดับความสำคัญ.....	292
โครงสร้างอาร์เรย์.....	292
โครงสร้างลิงค์ลิสต์.....	293
โครงสร้างไบนารีทรี.....	293
ฮีฟ (Heap).....	294
การสร้างคีย์ในฮีฟ	295
การลบคีย์ข้อมูลในฮีฟ	295
การเพิ่มคีย์ข้อมูลในฮีฟ	298
การจัดการคีย์ข้อมูลในฮีฟ.....	299
สรุปเนื้อหาบทที่ 9.....	301
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 9	302

unที่ 10 กราฟ (Graph)303

โครงสร้างของกราฟ.....	303
ส่วนประกอบของกราฟ.....	304
ประเภทของเส้นทางการเชื่อมโยง	304
รูปแบบการเชื่อมโยงโหนดในกราฟ	304
น้ำหนักกราฟ (Weighted Graph).....	305
ทิศทางการเชื่อมโยงโหนด.....	305
ลักษณะของโหนด	306
การสร้างกราฟ.....	306
การสร้างกราฟด้วยโครงสร้างอาร์เรย์.....	306
การสร้างกราฟด้วยโครงสร้างลิงค์ลิสต์.....	307
การท่องเข้าไปในกราฟ (Graph Traversals).....	308
Depth-First Search	308
Breadth-First Search.....	310

การนำกราฟไปใช้งาน	313
Topological Sorting	313
Possible Spanning Tree	316
DFS Spanning Tree	317
BFS Spanning Tree	319
Minimum Spanning Tree	319
Shortest Paths	322
Dijkstra's Algorithm	322
Kruskal's Algorithm	327
การนำกราฟไปใช้งานทั่วไป	329
สรุปเนื้อหาบทที่ 10	330
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 10	330
บทที่ 11 การจัดเรียงข้อมูล (Sorting).....	332
อัลกอริทึมรับข้อมูลจากคีย์บอร์ด	332
การจัดเรียงข้อมูลแบบ Selection Sort	334
วิเคราะห์หาประสิทธิภาพการจัดเรียงข้อมูลแบบ Selection Sort	336
การจัดเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort	337
วิเคราะห์หาประสิทธิภาพการจัดเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort	339
การจัดเรียงข้อมูลแบบ Insertion Sort	340
วิเคราะห์หาประสิทธิภาพการจัดเรียงข้อมูลแบบ Insertion Sort	341
การจัดเรียงข้อมูลแบบ Merge Sort	342
วิเคราะห์หาประสิทธิภาพการจัดเรียงข้อมูลแบบ Merge Sort	345
การจัดเรียงข้อมูลแบบ Quick Sort	347
วิเคราะห์หาประสิทธิภาพการจัดเรียงข้อมูลแบบ Quick Sort	350
การจัดเรียงข้อมูลแบบ Radix Sort	352
วิเคราะห์การจัดเรียงข้อมูลแบบ Radix Sort	354
การจัดเรียงข้อมูลแบบ Heap Sort	354
การเปลี่ยนโครงสร้างทรีเป็นโครงสร้างฮีฟ	355
การจัดเรียงข้อมูลแบบฮีฟ	357
วิเคราะห์การจัดเรียงข้อมูลแบบ Heap Sort	360
การจัดเรียงข้อมูลแบบ Shell Sort	362
วิเคราะห์การจัดเรียงข้อมูลแบบ Shell Sort	366
การจัดเรียงข้อมูลแบบ Cocktail Sort	367
วิเคราะห์การจัดเรียงข้อมูลแบบ Cocktail Sort	370
การจัดเรียงข้อมูลแบบ Counting Sort	371
วิเคราะห์การจัดเรียงข้อมูลแบบ Counting Sort	375

การจัดเรียงข้อมูลมีขนาดข้อมูลมากกว่าหน่วยความจำภายในเครื่องคอมพิวเตอร์.....	376
วิเคราะห์การจัดเรียงข้อมูลขนาดใหญ่ด้วย Merge Sort	379
การนำหลักการจัดเรียงข้อมูลไปใช้งาน	379
สรุปเนื้อหาบทที่ 11	379
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 11.....	380

บทที่ 12 การค้นหาข้อมูล (Searching)382

การค้นหาข้อมูลตัวเลขแบบลำดับ (Sequential Search หรือ Linear Search)	382
ลำดับขั้นตอนการค้นหาข้อมูลแบบลำดับ	383
วิเคราะห์การค้นหาข้อมูลแบบลำดับ.....	383
การค้นหาข้อมูลตัวเลขแบบ Binary Search หรือ Half-Interval Search.....	384
วิเคราะห์การค้นหาข้อมูลแบบไบนารี	387
การค้นหาข้อมูลแบบกระโดด Jump Search.....	388
ลำดับขั้นตอนการค้นหาข้อมูลแบบ Jump Search	388
วิเคราะห์การค้นหาข้อมูลแบบ Jump Search.....	393
การค้นหาข้อมูลแบบ Interpolation Search	393
ลำดับขั้นตอนการค้นหาข้อมูลแบบ Interpolation Search	393
วิเคราะห์การค้นหาข้อมูลแบบ Interpolation Search.....	397
Exponential Search	397
วิเคราะห์การค้นหาข้อมูลแบบ Exponential Search	401
การนำการค้นหาตัวเลขไปใช้งาน	401
สรุปเนื้อหาบทที่ 12	402
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 12.....	402

บทที่ 13 แฮช (Hash)403

แฮชฟังก์ชัน (Hash Functions).....	404
การเลือกหลัก (Selection Digits)	405
การทบหลัก (Folding).....	405
การหารเอาเศษ (Modulate Arithmetic)	405
การเปลี่ยนข้อความเป็นตัวเลข (Converting a character string to an integer)	406
การแก้ปัญหาคollisionของแฮชคีย์ (Resolving Collision of Hash Keys).....	407
การแก้ปัญหาคollisionด้วยการหาแอดเดรสถัดไปในตำแหน่งที่ใกล้เคียงที่สุด	407
การแก้ปัญหาลำดับ (Linear Probing).....	407
การแก้ปัญหาลำดับกำลังสอง (Quadratic Probing).....	408
การทำแฮช 2 ครั้ง (Double Hashing).....	409
การแก้ปัญหาคollisionด้วยวิธีการปรับโครงสร้างตารางแฮช.....	410
การเก็บข้อมูลแบบกลุ่ม (Buckets)	410
การเก็บข้อมูลแบบเชื่อมโยง (Separate Chaining)	411

การนำแฮชไปใช้งาน	412
สรุปเนื้อหาบทที่ 13	413
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 13.....	413
บทที่ 14 การจัดการตัวอักษร (String Management)	414
การเปรียบเทียบตัวอักษร (String Matching).....	414
อัลกอริทึมเปรียบเทียบข้อความแบบแน่นอน (Exact String Matching Algorithms)	415
Naive Pattern Searching.....	415
KMP Pattern Searching.....	417
Boyer-Moore Pattern Searching	424
ขั้นตอนการค้นหาคำแบบ Boyer-Moore Pattern Searching	424
การหาระยะการเลื่อนของตัวอักษรในการเปรียบเทียบ	425
การค้นหาคำแบบ Boyer-Moore Pattern Searching.....	426
วิเคราะห์การค้นหาคำแบบ Boyer-Moore Pattern Searching	429
อัลกอริทึมการเปรียบเทียบข้อความแบบประมาณ (Approximate String Matching Algorithms).....	429
การนำการเปรียบเทียบข้อความไปใช้งาน.....	431
การจัดเรียงตัวอักษร (Sorting Strings).....	432
ตารางแฮชสำหรับตัวอักษร (Hash Tables for Strings).....	432
ไบนารีทรีค้นหาสำหรับตัวอักษร (Binary Search Trees for Strings)	432
ไทร (Trie).....	433
การเพิ่มคำในไทร	434
การค้นคำในไทร	436
การลบคำในไทร	437
ปัญหาของไทร.....	439
Ternary Search Tree	439
การเพิ่มคำใน Ternary Search Tree	440
การค้นหาคำใน Ternary Search Tree	446
การลบคำใน Ternary Search Tree.....	449
สรุปเนื้อหาบทที่ 14	451
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 14.....	452
บทที่ 15 เทคโนโลยีการจัดการข้อมูล.....	453
เทคโนโลยีในการจัดการข้อมูล	453
วิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Science)	455
การทำเหมืองข้อมูล (Data Mining)	457
การเรียนรู้ของเครื่องจักร (Machine Learning)	458
การเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning).....	461
ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence).....	463

โครงสร้างข้อมูลที่ใช้ในเทคโนโลยีการจัดการข้อมูล	464
อาร์เรย์ (Array)	465
ลิงค์ลิสต์ (Link List)	466
สแต็ก (Stack) และคิว (Queue)	466
ไบนารีทรี และทรีสมดุล (Binary Trees and Balanced Trees)	467
ฮีพ (Heap)	467
สรุปเนื้อหาบทที่ 15	468
แบบฝึกหัดบทที่ 15.....	468
unit 16 การพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการข้อมูล	469
เข้าใจการแก้ปัญหาด้วยวิทยาศาสตร์ข้อมูล.....	470
การรวบรวมข้อมูล (Acquiring Data).....	471
การทำความสะอาดข้อมูล (Cleaning the data)	475
เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (Statistical Data Analysis Techniques).....	478
คำนวณค่าเฉลี่ย (Calculating the mean)	478
คำนวณค่ามัธยฐาน (Calculating the median).....	479
ข้อมูลที่มีจำนวนซ้ำกันมากที่สุด (Mode)	480
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation).....	482
การวิเคราะห์ทางปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence Analysis).....	483
การเรียนรู้ของเครื่องจักร (Machine Learning)	483
การเรียนรู้ของเครื่องจักรแบบการเรียนรู้โดยมีผู้สอน.....	483
การเรียนรู้ของเครื่องจักรแบบไม่มีผู้สอน	487
เครือข่ายประสาทเทียม (Artificial Neural Network).....	490
Perceptron สำหรับการคิดแยก	492
เครือข่ายเซลล์ประสาทเทียมแบบหลายชั้น (Multilayer Neural Networks)	500
เครือข่ายเซลล์ประสาทเทียม Back-Propagation	501
การเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning).....	513
สรุปเนื้อหาบทที่ 16	514
แบบฝึกหัดบทที่ 16.....	514
ดัชนี.....	515

ตัวอย่างที่ 2.4

การวิเคราะห์เวลาที่ใช้ในการประมวลผลของโปรแกรมแบบวนซ้ำในการคำนวณหาแฟกทอเรียล

1	+Factorial (in n:int):int	← ถูกเรียกใช้ n ครั้ง
2	if (n == 0)	← ตรวจสอบเงื่อนไข n ครั้ง
3	return 1	← คืนค่า 1 ครั้ง
4	else return n * (Factorial (n-1))	← เรียกใช้ตัวเอง n ครั้ง

อธิบายการวิเคราะห์เวลาที่ใช้ในการประมวลผล

บรรทัดที่ 1 ฟังก์ชันจะถูกเรียกใช้ตัวเองเท่ากับจำนวนการคำนวณแฟกทอเรียล n ครั้ง

บรรทัดที่ 2 ตรวจสอบว่า n = 0 หรือไม่ ในบรรทัดนี้ต้องตรวจสอบ n ครั้ง

บรรทัดที่ 3 ทำงาน 1 ครั้ง เพื่อคืนค่าเมื่อ n = 0

บรรทัดที่ 4 เรียกใช้งานตัวเองจำนวน n ครั้ง

ถ้ากำหนดให้ f(n) แทนประสิทธิภาพในการวิเคราะห์เวลาที่ใช้ในการประมวลผล และ n แทนจำนวนรอบในการคำนวณแฟกทอเรียล จะได้ว่าอัลกอริทึมนี้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

$$f(n) = n + n + 1 + n = 3n + 1$$

อัตราการเติบโตของอัลกอริทึม (Algorithm Growth Rates)

การวัดประสิทธิภาพด้วยอัตราการเจริญเติบโตของอัลกอริทึม เป็นการวิเคราะห์อัลกอริทึมโดยใช้สัญลักษณ์มาเป็นตัวบ่งบอกการใช้เครื่องมือแบบไหนในการวัดประสิทธิภาพของอัลกอริทึม มีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประสิทธิภาพอัลกอริทึม ได้แก่ Big-O, Big-Omega, Big-Theta, Little-o และ Little-omega เป็นต้น

อัตราการเติบโต Big-O

อัตราการเติบโต Big-O เป็นการวัดประสิทธิภาพเชิงเวลาที่ใช้ในการประมวลผลของอัลกอริทึม ซึ่งเป็น**ฟังก์ชันเวลาขอบเขตบนที่ใช้ในการประมวลผล (Asymptotic Upper Bound)** หมายถึง กรณีที่ใช้เวลาประมวลผลนานที่สุดที่โปรแกรมประมวลผล

อัตราการเติบโต Big-O ใช้สัญลักษณ์เป็นตัวโอใหญ่ (O) กำกับในการแสดงการวัดประสิทธิภาพ

ดังนั้น การใช้สัญลักษณ์ Big-O กำกับในการวัดประสิทธิภาพเชิงเวลาของอัลกอริทึมจะเป็นการรับรองว่าเวลาที่ใช้ประมวลผลอัลกอริทึมจะไม่มากกว่าเวลาที่คำนวณได้จากฟังก์ชัน Big-O ยกตัวอย่างเช่น $O(n)$ หมายถึง **อัลกอริทึม**นี้จะใช้เวลาในการประมวลผลน้อยกว่าหรือเท่ากับ n ($\leq n$) เสมอ

ลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลมได้เปลี่ยนการเชื่อมโยงโหนดสุดท้ายของลิงค์ลิสต์จาก **null** เป็นการอ้างอิงไปยังโหนดแรกของลิงค์ลิสต์แทน เมื่อพิจารณาจากลักษณะการอ้างอิงข้อมูลแบบนี้ จึงเรียกโครงสร้างลิงค์ลิสต์แบบนี้ว่า “ลิงค์ลิสต์แบบวงกลม” (Circular Linked-list)

การจัดการลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม

การจัดการลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม มีหลักการทำงานเหมือนกับการจัดการลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว แต่เพิ่มตัวแปร `lastNode` ทำหน้าที่อ้างอิงตำแหน่งสุดท้ายของลิงค์ลิสต์ เพื่อใช้สำหรับกำหนดการวนกลับไปอ้างอิงตำแหน่งส่วนหัวของลิงค์ลิสต์ ดังแสดงการสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม ดังนี้

ตัวอย่างที่ 4.14 การสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม

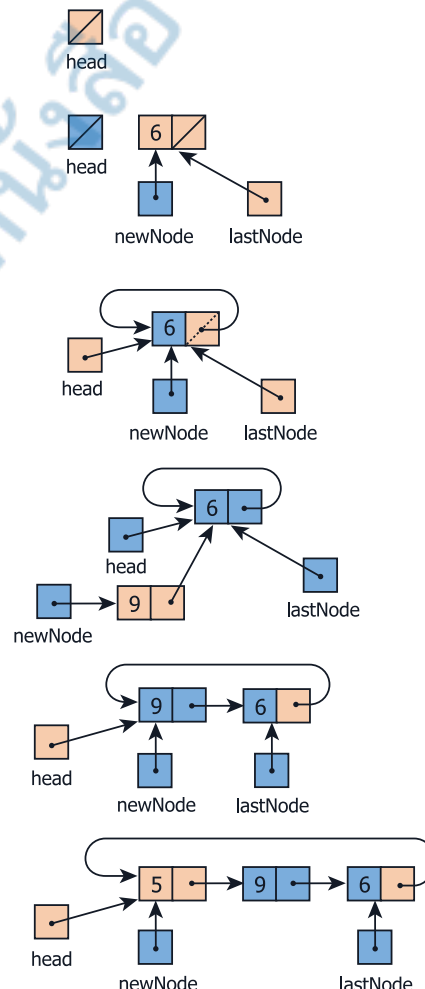
(a) [Java] `Node head = new Node();`
[C] `struct Node *head;`

(b) [Java] `Node newNode = new Node(6);`
`Node lastNode = newNode;`
[C] `struct Node *newNode;`
`newNode = createNode(6, NULL);`
`struct Node *lastNode = newNode;`

(c) [Java] `head = newNode;`
`lastNode.setNext(newNode);`
[C] `head = newNode;`
`setNext(lastNode, newNode);`

(d) [Java] `newNode = new Node(9, head);`
[C] `newNode = createNode(9, head);`

(e) [Java] `lastNode.setNext(newNode);`
`head = newNode;`
[C] `setNext(lastNode, newNode);`
`head = newNode;`

ตัวอย่างที่ 5.11

ลำดับขั้นตอนการคำนวณทางคณิตศาสตร์จากรูปแบบ Postfix

Postfix: abcd*-e/+

a = 20, b = 5, c = 3, d = 5, e = 4

Result: 17.5

postfix	calculator action	stack
a	push a	a
b	push b	a b
c	push c	a b c
d	push d	a b c d
*	Op2 = pop stack (d = 5) Op1 = pop stack (c = 3) f = Op1 * Op2 (f = 15) push f	a b c a b a b f
-	Op2 = pop stack (f = 15) Op1 = pop stack (b = 5) f = Op1 - Op2 (f = -10) push f	a b a a f
e	push e	a f e
/	Op2 = pop stack (e = 4) Op1 = pop stack (f = -10) f = Op1 / Op2 (f = -2.5) push f	a f a a f
push f	a f	a
+	Op2 = pop stack (f = -2.5) Op1 = pop stack (a = 20) f = Op1 + Op2 (f = 17.5) push f	a a f

อธิบายการทำงาน

เมื่อ ch เป็นตัวอักษร

นำข้อมูลตัวอักษรเก็บไว้ในสแต็ก

เมื่อ ch เป็นเครื่องหมายทางคณิตศาสตร์

นำข้อมูลตัวอักษรออกจากสแต็กเก็บไว้ใน Op2 และนำข้อมูลตัวอักษรออกจากสแต็กเก็บไว้ใน Op1 กระทำตามเครื่องหมายทางคณิตศาสตร์ ด้วยการนำข้อมูลตัวเลขในตัวอักษรมากระทำทางคณิตและเก็บไว้ในตัวแปร f (f = Op1 operator Op2) นำตัวอักษร f เก็บลงในสแต็ก

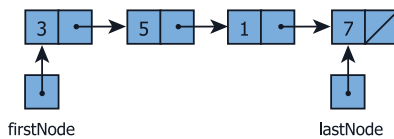
จากขั้นตอนการคำนวณทางคณิตศาสตร์ด้วยรูปแบบของ Postfix สามารถนำมาเขียนเป็นอัลกอริทึมภาษา Java และภาษา C ได้ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้สร้างคิว

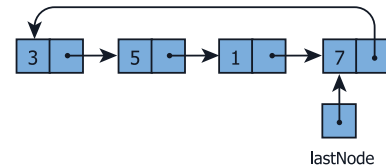
เครื่องมือหรือรูปแบบการเก็บข้อมูลที่นำมาสร้างคิวมี 2 เครื่องมือ คือ อาร์เรย์ และลิงค์ลิสต์ ดังแสดงโครงสร้างคิวจากโครงสร้างอาร์เรย์ และลิงค์ลิสต์ในรูปที่ 6-1

รูปที่ 6-1

แสดงเครื่องมือที่ใช้สร้างคิว

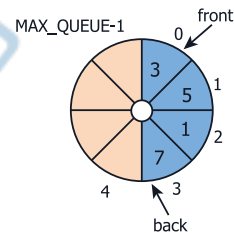
(a) คิวโครงสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว

(b) คิวโครงสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลม

(c) คิวโครงสร้างอาร์เรย์

(d) คิวโครงสร้างอาร์เรย์แบบวงกลม

การสร้างคิวด้วยโครงสร้างลิงค์ลิสต์

โครงสร้างลิงค์ลิสต์ เป็นรูปแบบการเก็บข้อมูลที่สามารถนำมาสร้างคิวได้อย่างมีประสิทธิภาพในการใช้พื้นที่หน่วยความจำ และสะดวกในการจัดการเกี่ยวกับการนำข้อมูลเข้าและออกจากคิว

การสร้างคิวด้วยโครงสร้างลิงค์ลิสต์ สามารถใช้โครงสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว หรือลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวแบบวงกลมมาเป็นเครื่องมือในการสร้างคิวก็ได้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

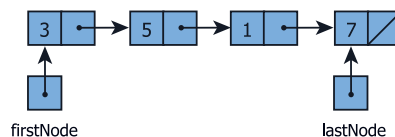
การสร้างคิวด้วยโครงสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว

การนำลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวมาสร้างเป็นคิว มีตัวแปรทำหน้าที่ในการอ้างอิงตำแหน่งโหนดในลิงค์ลิสต์อยู่สองตัวแปร และแสดงคิวโครงสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียวในรูปที่ 6-2

- ❖ firstNode อ้างอิงตำแหน่งโหนดข้อมูลที่เข้ามาในคิวก่อน
- ❖ lastNode อ้างอิงตำแหน่งโหนดข้อมูลที่เข้ามาในคิวในลำดับสุดท้าย

รูปที่ 6-2

คิวโครงสร้างลิงค์ลิสต์ทิศทางเดียว

คุณสมบัติไบนารีทรีเต็ม (Full Binary Tree) จะมีข้อกำหนด ดังนี้

- ❖ ถ้าทรีว่างจะเป็นไบนารีทรีเต็ม เมื่อความสูงของทรีมีค่าเท่ากับศูนย์ ($h = 0$)
- ❖ ถ้าทรีไม่ว่าง คือ $h > 0$ และที่ตำแหน่งความสูง $h - 1$ มีโหนดครบทุกโหนดจึงจะเป็นไบนารีทรีเต็ม

ไบนารีทรีแบบสมบูรณ์ (Complete Binary Tree) จะมีข้อกำหนด ดังนี้

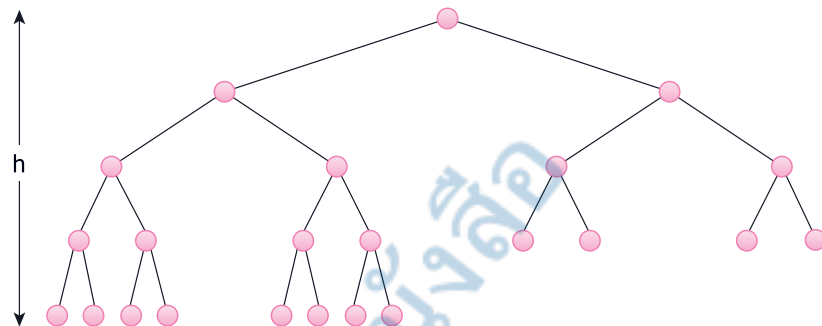
- ❖ ที่ตำแหน่งความสูง $h - 1$ จะต้องมีโหนดเต็มทุกตำแหน่ง
- ❖ การเพิ่มโหนดเข้าไปในทรีที่ตำแหน่งความสูง h ต้องเพิ่มโหนดในทรีจากซ้ายไปขวา ดังแสดงโครงสร้างไบนารีทรีแบบสมบูรณ์ในรูปที่ 7-6

รูปที่ 7-6

โครงสร้าง

ไบนารีทรี

แบบสมบูรณ์

ความสูงสมดุล (Height Balanced) หรือ**ทรีแบบสมดุล** เมื่อความสูงของโหนดย่อยทางซ้ายกับความสูงของโหนดย่อยทางซ้ายจะต้องมีความแตกต่างของความสูงไม่เกิน 1 จึงจะถือว่าเป็นทรีแบบสมดุล และเมื่อพิจารณาทรีในรูปที่ 7-5 นำมากำหนดความสูงด้านซ้าย และด้านขวา ดังรูปที่ 7-7 และพิจารณาได้ว่า ไบนารีทรีรูปที่ 7-7 (b) และ 7-7 (c) เป็นทรีแบบไม่สมดุล เพราะความสูงทรีย่อยซ้ายและด้านขวามีความสูงต่างกันเกิน 1 แต่ไบนารีทรีรูปที่ 7-7 (a) เป็นทรีที่สมดุลและเป็นทรีแบบสมบูรณ์ด้วย

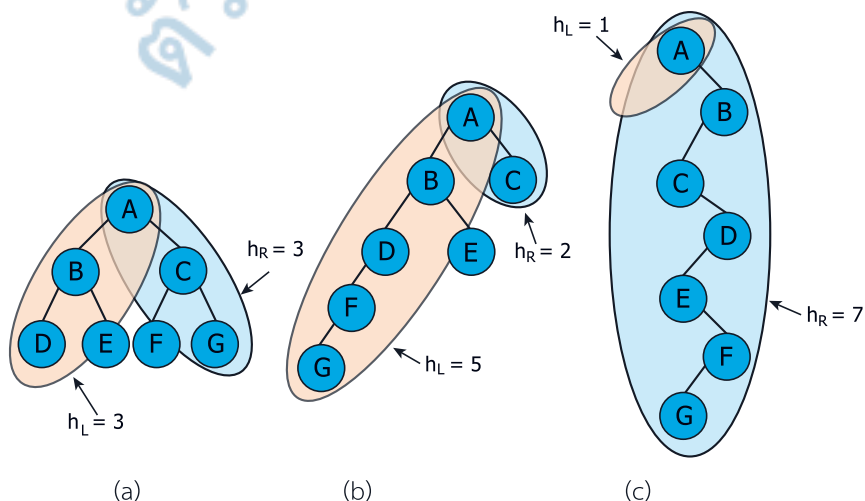
รูปที่ 7-7

แสดงความ

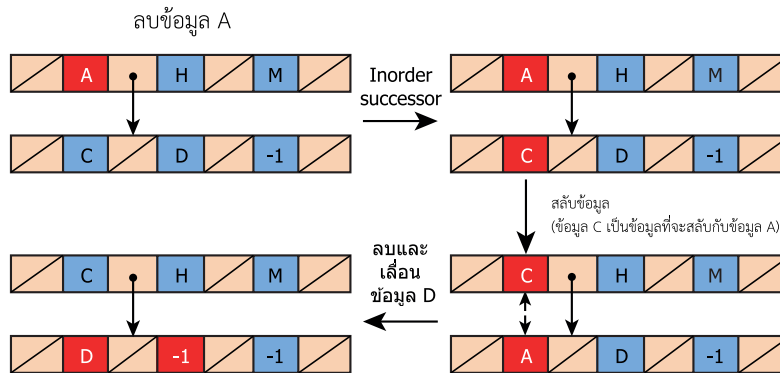
สูงทรีย่อย

ทางซ้ายและ

ทางขวา

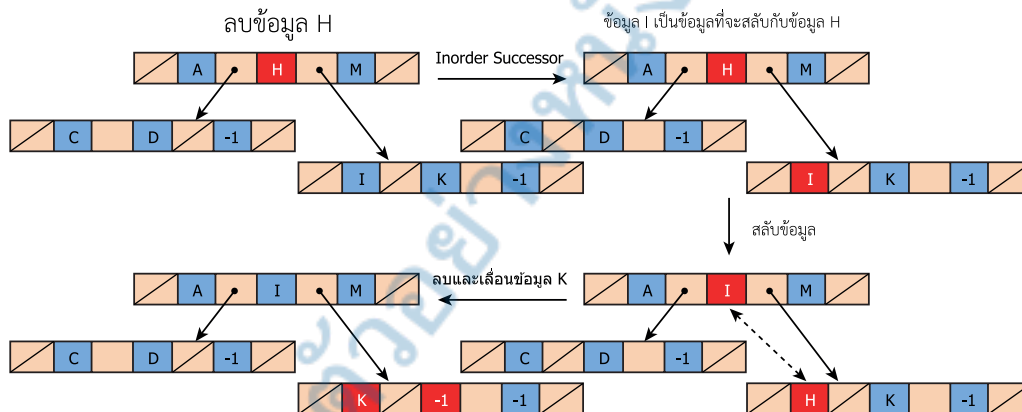

2. กรณีโหนดลูกอยู่ด้านขวาของข้อมูลโหนดที่ต้องการลบ ในกรณีนี้จะใช้หลักการ Inorder Successor ในการหาตำแหน่งข้อมูลมาแทนที่ข้อมูลโหนดแม่ที่ต้องการลบ

❖ กรณีข้อมูลที่ต้องการลบมีโหนดลูกอยู่ 2 โหนด

การลบข้อมูลในกรณีนี้จะใช้หลักการ Inorder Successor ในการหาตำแหน่งข้อมูลมาแทนที่ข้อมูลที่ต้องการลบ

จากรูปแบบในการลบข้อมูลใน K-ary ทรี นำมาเขียนเป็น โค้ดรหัสเทียมได้ดังนี้

กรณีที่ 2 : w เป็นสีแดง

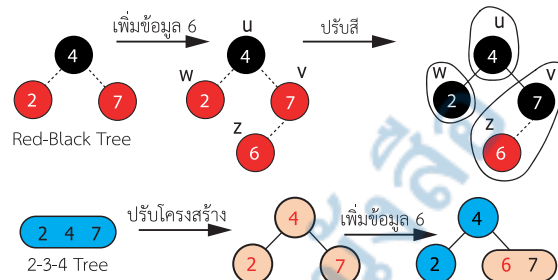
ในกรณีไหนที่ w เป็นโหนดสีแดง ถ้าใน 2-3-4 Trees แสดงว่าจะมีข้อมูล 4 ค่าในหนึ่งโหนด ซึ่งผิดกฎข้อที่ 1 ของ 2-3-4 Trees การปรับโครงสร้างในกรณีของ Red-Black Tree จะใช้หลักการในการปรับสีของโหนดเพื่อให้ทรีสมดุล ตามขั้นตอนดังนี้

- ❖ เปลี่ยนสีโหนดแม่ คือ โหนด v และโหนดระดับพี่น้อง คือ โหนด w ให้เป็นโหนดสีดำ
- ❖ เปลี่ยนสีโหนดแม่ของโหนด v คือ โหนด u เปลี่ยนเป็นโหนดสีแดง ยกเว้นถ้าโหนด u เป็นโหนดรากให้เป็นโหนดสีดำเหมือนเดิม

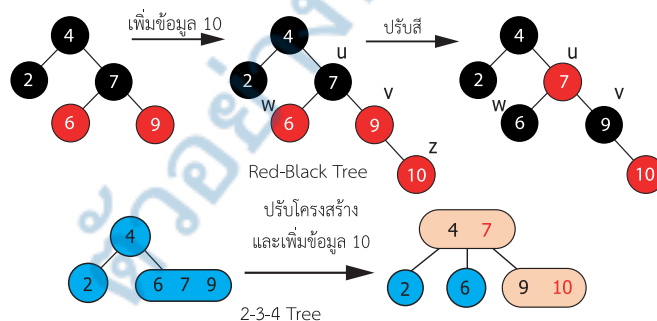
โดยแสดงการเปลี่ยนสีโหนดใน Red-Black Tree ให้สมดุลดังรูปที่ 8-49

รูปที่ 8-49

แสดงการปรับ
สีโหนดในกรณี
โหนด w เป็น
โหนดสีแดง

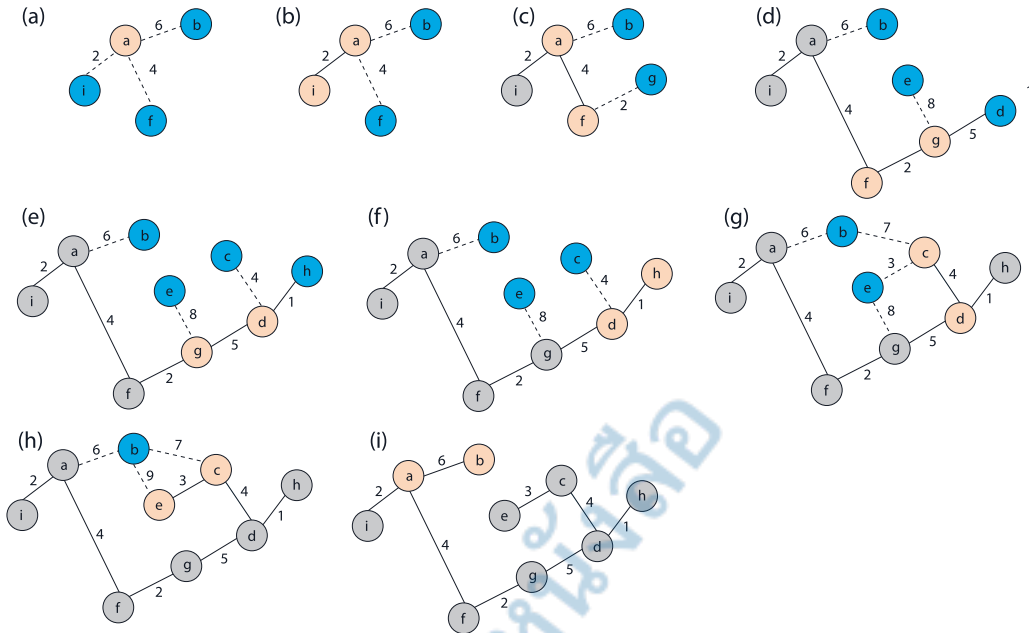

a) เพิ่มโหนดในกรณีไหนที่ w เป็นโหนดสีแดง และโหนด u เป็นโหนดราก

b) เพิ่มโหนดในกรณีไหนที่ w เป็นโหนดสีแดง และโหนด u ไม่ใช่โหนดราก

ตัวอย่างที่ 10.10 การหาเส้นทางที่สั้นที่สุดด้วยอัลกอริทึม Prim

อธิบายการทำงาน

ขั้นตอน a

กำหนดให้โหนด a เป็นโหนดเริ่มต้นในการท่องเข้าไปในกราฟ และกำหนดให้โหนด a เป็นโหนดที่ถูกท่องเข้าไปแล้ว

ขั้นตอน b

โหนด a มีโหนดประชิดที่ยังไม่เคยถูกท่องเข้าไป คือ โหนด b, f และ i จากทั้ง 3 เส้นทาง เส้นทาง (a, i) มีน้ำหนักเส้นทางที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบทั้ง 3 เส้นทาง ดังนั้น กำหนดให้โหนด i เป็นโหนดที่ถูกท่องเข้าไปแล้ว

ขั้นตอน c

เนื่องจากโหนด i ไม่มีโหนดประชิด ดังนั้น ต้องถอยกลับไปยังโหนดต้นทาง คือ โหนด a และหาโหนดประชิดที่ยังไม่ได้ถูกท่องเข้าไป คือ โหนด f และ b เส้นทางระหว่างโหนด (a, f) มีค่าน้ำหนักน้อยกว่าเส้นทาง (a, b) ดังนั้น เลือกเส้นทาง (a, f) และกำหนดให้โหนด f เป็นโหนดที่ถูกท่องเข้าไปแล้ว

ขั้นตอน d

โหนดประชิดของโหนด f คือ โหนด g เพียงโหนดเดียว และเป็นโหนดที่ยังไม่ถูกท่องเข้าไป ดังนั้น เลือกเส้นทาง (f, g) และกำหนดให้โหนด g เป็นโหนดที่ถูกท่องเข้าไปแล้ว

ขั้นตอน e

โหนด g มีโหนดประชิด คือ โหนด d และ e เส้นทางระหว่างโหนด (g, d) มีน้ำหนักน้อยกว่า (g, e) ดังนั้น เลือกเส้นทาง (g, d) และกำหนดให้โหนด d เป็นโหนดที่ถูกท่องเข้าไปแล้ว

วิเคราะห์หาประสิทธิภาพการจัดเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort

การจัดเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort ในรอบแรกจะเปรียบเทียบข้อมูลทั้งหมด $n - 1$ ครั้ง และจะต้องสลับตำแหน่งข้อมูลไม่เกินกว่า $n - 1$ ครั้ง ส่วนในรอบที่สองเปรียบเทียบข้อมูล $n - 2$ ครั้ง และจะต้องสลับตำแหน่งข้อมูลไม่เกินกว่า $n - 2$ ครั้ง ดังนั้น แสดงว่าการวนรอบที่ i จะต้องเปรียบเทียบข้อมูล $n - i$ ครั้ง และจะต้องสลับตำแหน่งข้อมูลไม่เกินกว่า $n - i$ ครั้ง ซึ่งสามารถหาค่า Worst-Case ของการจัดเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort ได้ดังนี้

1. ในลูป for ในบรรทัดที่ 2-8 วนลูปเท่ากับ n ครั้ง
2. ในลูป for ในบรรทัดที่ 3-7 วนลูปเท่ากับ $\frac{n-1}{2}$ ครั้ง
3. ในบรรทัดที่ 4-5 ทำคำสั่งเท่ากับ 2 คำสั่ง

$$\text{ดังนั้น Worst-Case เท่ากับ} = \sum_{i=n-1}^1 \sum_{j=1}^{n-i} 2 = \sum_{i=1}^n 2 \left(\frac{n-1}{2} \right) = 2n \left(\frac{n-1}{2} \right) = n^2 - n$$

ทำให้ **Worst-Case ของการจัดเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort เท่ากับ $O(n^2)$**

ส่วน Best-Case ในการจัดเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort คือ จัดเรียงข้อมูลเพียงรอบเดียว คือ เปรียบเทียบข้อมูลเพียง $n - 1$ รอบ และไม่มีการสลับตำแหน่งข้อมูล ทำให้ **Best-Case ของการจัดเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort เท่ากับ $O(n)$**

โดยแสดงอัลกอริทึมการจัดเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort ได้ดังนี้

Java

```
public static Comparable[] bubbleSort(Comparable[] theArray, int n){
    for(int pass=1; pass<n; pass++){
        for(int index=0; index<n-pass; index++){
            int nextIndex = index+1;
            if(theArray[index].compareTo(theArray[nextIndex])>0){
                Comparable temp = theArray[index];
                theArray[index] = theArray[nextIndex];
                theArray[nextIndex] = temp;
            }
        }
    }
    return theArray;
}
```

C

```
int* bubbleSort(int theArray[], int n){
    for(int pass=1; pass<n; pass++){
        for(int index=0; index<n-pass; index++){
            int nextIndex = index+1;
            if(theArray[index]> theArray[nextIndex]){
                int temp = theArray[index];
                theArray[index] = theArray[nextIndex];
                theArray[nextIndex] = temp;
            }
        }
    }
    return theArray;
}
```

การค้นหาข้อมูล (Searching)

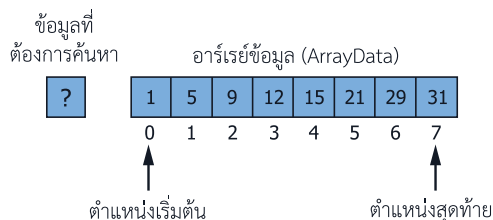
การค้นหาข้อมูล คือ การนำข้อมูลที่ถูกจัดเรียงแล้วมาค้นหาข้อมูลที่ต้องการค้นหา ก่อนที่จะค้นหาข้อมูลได้ ต้องจัดเรียงข้อมูลที่ต้องการค้นหาให้เรียบร้อย เนื่องจากข้อมูลที่กระจัดกระจายไม่เป็นลำดับ เมื่อค้นหาข้อมูลต้องวนลูปตั้งแต่ข้อมูลตำแหน่งแรกถึงตำแหน่งสุดท้ายทุกครั้ง ไม่สามารถหยุดการค้นหาได้ เนื่องจากข้อมูลที่ต้องการค้นหาอาจอยู่ในตำแหน่งสุดท้ายก็ได้

ดังนั้น ภายในบทนี้จะแสดงการค้นหาข้อมูลเฉพาะข้อมูลที่เป็นตัวเลขเท่านั้น ส่วนการค้นหาที่เป็นข้อมูลตัวอักษรจะกล่าวถึงในบทที่ 14

การค้นหาข้อมูลตัวเลขแบบลำดับ (Sequential Search หรือ Linear Search)

การค้นหาข้อมูลแบบลำดับ เป็นการค้นหาข้อมูลที่เป็นแบบตัวเลขในอาร์เรย์ขนาด n ข้อมูล ดังแสดงอาร์เรย์ข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการค้นหาในรูปที่ 12-1 และมีลำดับขั้นตอนการค้นหาข้อมูลแบบลำดับ ดังนี้

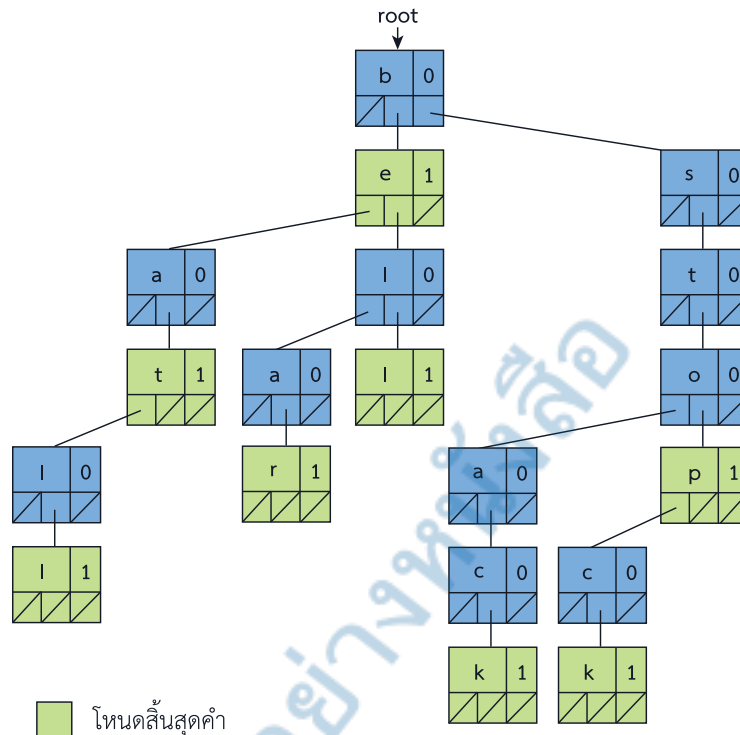
รูปที่ 12-1
อาร์เรย์ข้อมูล
เพื่อใช้สำหรับ
การค้นหาข้อมูล

ตัวอย่างที่ 14.12 การเก็บคำด้วยโครงสร้าง Ternary Search Tree

ข้อความ : bell, be, bear, bat, ball, stop, stock และ stack

โครงสร้าง Ternary Search Tree:

การเพิ่มคำใน Ternary Search Tree

การเพิ่มคำใน Ternary Search Tree ถ้าทรีว่างเปล่า จะเพิ่มคำในทรีแล้วกำหนดให้ตัวอักษรตัวแรกของคำเป็นตำแหน่งโหนดราก เมื่อมีคำใหม่เข้ามาเพิ่มจะนำตัวอักษรตัวแรกของคำใหม่มาเปรียบเทียบกับตัวอักษรในตำแหน่งโหนดแรกตามรูปแบบ ดังนี้

1. ถ้าตัวอักษรไม่เหมือนกัน จะเปรียบเทียบตัวอักษรของคำที่เพิ่มกับคำที่มีอยู่ในโครงสร้างทรีมีค่ามากกว่า หรือน้อยกว่า ดังนี้

1.1 ถ้าน้อยกว่าให้ท่องไปทางซ้ายของโหนดเปรียบเทียบ

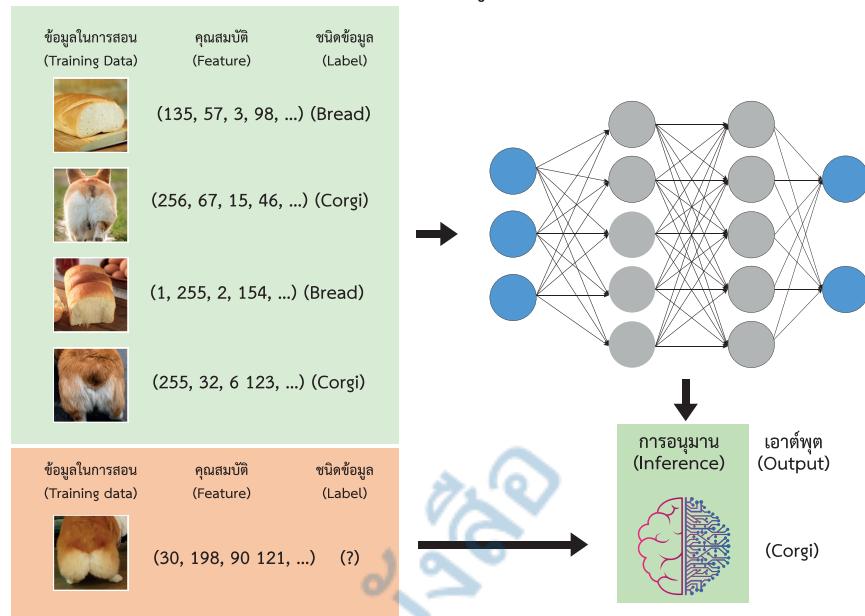
1.2 ถ้ามากกว่าให้ท่องไปทางขวาของโหนดเปรียบเทียบ

เมื่อท่องเข้าไปแล้วไม่มีโหนดลูก สามารถสร้างโหนดใหม่ตามโครงสร้าง TernaryNode แล้วเชื่อมเข้ากับโหนดปัจจุบันที่เปรียบเทียบกับอยู่ตามตำแหน่งโหนดลูกทางซ้ายหรือทางขวา

รูปที่ 15-7

แสดงการเรียนรู้
เชิงลึกในการ
แยกแยะวัตถุ

กระบวนการเรียนรู้เชิงลึก

หลักการทำงานวิเคราะห์ข้อมูลอินพุตที่เข้ามาในการเรียนรู้เชิงลึก จะเริ่มจากนำรูปภาพที่เข้ามาทางชั้นอินพุต มาคำนวณหาความสอดคล้องกับการจัดหมวดหมู่ของวัตถุที่เรียนรู้มาแล้ว ว่ามีค่าความสอดคล้องกับวัตถุที่ศึกษา มาแล้วหรือไม่ ความสอดคล้องกับวัตถุนั้นมากน้อยเพียงใด และส่งค่าความสอดคล้องกับวัตถุส่งต่อไปยังชั้นถัดๆ ไป จนถึงชั้นเอาต์พุต เพื่อบ่งบอกว่าข้อมูลอินพุตที่เข้ามาเป็นชนิดอะไร เครือข่ายประสาทเทียมมีความสำเร็จจากข้อมูลที่ฝึกฝน เมื่อค่าของน้ำหนักให้ผลลัพธ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

การเรียนรู้เชิงลึกนำไปใช้งานจริงหลากหลายรูปแบบเพื่อใช้ในการเรียนรู้จดจำ ที่เห็นได้ชัดที่นำไปใช้งานและประสบความสำเร็จ คือ การเปลี่ยนภาษาใน Google Translate ที่มีความสามารถในการเปลี่ยนคำหรือประโยคให้เป็นภาษาต่างๆ ได้มากกว่า 100 ภาษา

ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence)

ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) หรือ **AI** เป็นเพียงอัลกอริทึม โค้ดคำสั่ง หรือเทคนิคที่ช่วยให้เครื่องจักรสามารถเลียนแบบ พัฒนา และเรียนรู้พฤติกรรมของมนุษย์ได้ ในโลกปัจจุบัน AI เป็นรูปแบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพที่สามารถนำมาใช้งาน หรือช่วยงานในชีวิตประจำวันของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับที่มนุษย์ทำ คือ การเรียนรู้ การวางแผน การใช้เหตุผล การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา

AI มีรูปแบบในการพัฒนาอยู่ในช่วงที่ต้องฝึกฝนให้ AI เรียนรู้และฝึกฝนให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเท่านั้น ดังรูปแบบการพัฒนาโปรแกรม AI ให้มีทักษะดังต่อไปนี้

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (Statistical Data Analysis Techniques)

เทคนิคพื้นฐานเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ข้อมูลที่ซ้ำกันมากที่สุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีรูปแบบการทำงาน ดังนี้

คำนวณค่าเฉลี่ย (Calculating the mean)

การคำนวณค่าเฉลี่ยใช้วิธีการบวกค่าทั้งหมดในรายการ แล้วหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมดในรายการข้อมูล เทคนิคนี้มีประโยชน์ในการกำหนดแนวโน้มของข้อมูล หรือนำข้อมูลค่ากลางไปใช้สำหรับเติมข้อมูลที่หายไป

ตัวอย่างที่ 16.6 การหาค่าเฉลี่ย

```
1 public class MeanDataset {
2     public static void main(String[] args) {
3         double[] testData = {11.5, 12.7, 15.2, 13.0, 25.1, 34.3, 17.9, 22.5, 28.8,
4             27.9};
5         double total = 0;
6         System.out.print("ข้อมูล: ");
7         for (double element : testData) {
8             total += element;
9             System.out.print(" "+element);
10        }
11        System.out.println();
12        double mean = total / testData.length;
13        System.out.println("ค่าเฉลี่ย: "+ mean);
14    }
```

อธิบายการทำงาน

บรรทัดที่ 1	ประกาศคลาสทำหน้าที่หาค่าเฉลี่ย
บรรทัดที่ 2	ประกาศเมธอดหลักในการทำงาน
บรรทัดที่ 3	ประกาศชุดข้อมูลที่ต้องการหาค่าเฉลี่ย
บรรทัดที่ 4	ประกาศตัวแปร total ทำหน้าที่เก็บข้อมูลผลรวมทั้งหมดของชุดข้อมูล
บรรทัดที่ 5	แสดงข้อความที่ส่วนแสดงผลเพื่อบ่งบอกว่าข้อมูลที่แสดงต่อไปเป็นส่วนข้อมูล
บรรทัดที่ 6-9	วนลูปเท่ากับข้อมูลในชุดข้อมูลและบวกค่าในชุดข้อมูลที่ละค่าพร้อมแสดงผลข้อมูลที่ส่วนแสดงผล
บรรทัดที่ 10	ขึ้นบรรทัดใหม่ในส่วนแสดงผล
บรรทัดที่ 11	หาค่าเฉลี่ยด้วยการนำผลบวกข้อมูลทั้งหมดที่เก็บไว้ในตัวแปร total มาหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด แล้วเป็นผลไว้ในตัวแปร mean
บรรทัดที่ 12	แสดงค่าเฉลี่ยที่ส่วนแสดงผล

ผลการทํางาน

ข้อมูล : 11.5 12.7 15.2 13.0 25.1 34.3 17.9 22.5 28.8 27.9
ค่าเฉลี่ย : 20.0
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน : 7.54983443527075

การวิเคราะห์ทางปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลทางปัญญาประดิษฐ์ มีเครื่องมือที่ใช้งาน ได้แก่ การเรียนรู้ของเครื่องจักร เครือข่ายประสาทเทียม การเรียนรู้เชิงลึก

การเรียนรู้ของเครื่องจักร (Machine Learning)

การเรียนรู้ของเครื่องจักรเป็นหัวข้อกว้างๆ ภาษาจาวามีไลบรารีสนับสนุนมากมาย โดยทั่วไปไลบรารีจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาเทคนิคต่างๆ ให้สะดวกในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ของเครื่องจักร โดยไม่ต้องเรียนรู้หลักการทํางานที่ซับซ้อนมาก ปกติแล้วโมเดลที่ถูกสร้างขึ้นจะเป็นโมเดลที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยเริ่มจากการสอนให้เครื่องจักรเรียนรู้ตัวอย่างข้อมูลที่ต้องการแก้ไขปัญหา แล้วนำโมเดลที่สอนเสร็จแล้วไปทดสอบประสิทธิภาพของโมเดล ด้วยการใช้ข้อมูลทดสอบ เมื่อโมเดลมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมก็นำโมเดลไปใช้งานกับข้อมูลใหม่เพื่อการคาดการณ์ผลลัพธ์

ตัวอย่างการใช้งานการเรียนรู้ของเครื่องจักรเพื่อเป็นโมเดลจัดการเกี่ยวกับการซื้อสินค้าของลูกค้า ด้วยการนำข้อมูลการซื้อสินค้าของลูกค้ามาเป็นข้อมูลสำหรับสอนเครื่องจักร เพื่อสร้างโมเดลการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นโมเดลสำหรับการคาดการณ์ลูกค้าที่มีรูปแบบการซื้อที่คล้ายคลึงกัน เพื่อนำเสนอสินค้าที่เหมาะสมให้กับลูกค้า หรือนำผลการคาดการณ์ไปใช้ในจัดการทำข้อเสนอพิเศษสำหรับลูกค้า หรือสร้างการส่งเสริมการขายเพื่อดึงดูดลูกค้าให้กลับมาซื้อสินค้าใหม่ หรือสร้างรูปแบบการจัดสินค้าให้มีความสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า จากการวิเคราะห์ข้อมูลการซื้อสินค้าจากสินค้าชั้น A แล้วจะต้องซื้อสินค้าชั้น B ดังนั้น ทางร้านก็สามารถจัดสินค้าภายในร้านให้สินค้า A และ B อยู่ใกล้ๆ กันเพื่อเพิ่มความสะดวกในการซื้อสินค้าของลูกค้า เป็นต้น

การเรียนรู้ของเครื่องจักรแบบการเรียนรู้โดยมีผู้สอน

การเรียนรู้ของเครื่องจักรที่ช่วยในการตัดสินใจแบบการเรียนรู้โดยมีผู้สอน ได้แก่ ต้นไม้ตัดสินใจ (Decision Tree) เป็นแบบจำลองที่ใช้ในการคาดการณ์ตามรูปแบบการตัดสินใจของมนุษย์ ซึ่งการตัดสินใจแต่ละครั้งจะนำเอาปัจจัยต่างๆ มาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในแต่ละครั้ง ตัวอย่างเช่น ถ้ามีเพื่อนชวนไปกินก๋วยเตี๋ยวกันไหม คนที่ถูกชวนมักจะคิดก่อนว่า ก๋วยเตี๋ยวที่จะไปอร่อยไหม ราคาแพงไหม แล้วจึงตัดสินใจว่าจะไปหรือไม่

เครือข่ายประสาทเทียม (Artificial Neural Network)

ในการสร้างโมเดลเครือข่ายประสาทเทียมจะต้องมีสองโหมดในการทำงาน คือ

- ❖ **Training Mode** เป็นขั้นตอนของสอนให้เซลล์ประสาทเทียมได้รู้จักการจัดการ เมื่อมีข้อมูลอินพุตมีรูปแบบนี้ และผลของข้อมูลที่เป็นอินพุตเป็นอย่างไรเพื่อให้เซลล์ประสาทเทียมได้ศึกษาวิธีในการแก้ไขปัญหา

- ❖ **Testing Mode** เป็นขั้นตอนของการทดสอบโมเดลที่ถูกสอนตามโครงสร้างประสาทเทียมเรียบร้อยแล้ว ทดสอบด้วยข้อมูลอินพุตที่ต้องการทดสอบว่าผลการเรียนรู้ของโมเดลมีความถูกต้องหรือไม่

ชุดข้อมูลที่มีอยู่จะถูกแยกออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนชุดข้อมูลที่มีจำนวนชุดข้อมูลมากกว่าอีกชุดหนึ่งจะถูกใช้สำหรับสอนเครือข่ายประสาทเทียม ส่วนชุดที่สองที่มีจำนวนข้อมูลน้อยกว่าจะใช้สำหรับการทดสอบโมเดลประสาทเทียมที่สร้างขึ้นมา

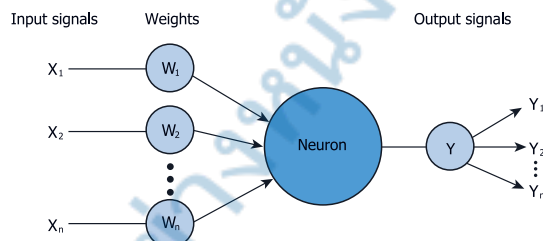
สัญญาณข้อมูลอินพุตเป็นสัญญาณข้อมูลดิบที่ยังไม่ได้ถูกปรับแต่ง หรือเป็นสัญญาณเอาต์พุตของเซลล์ประสาทอื่นที่รับเข้ามาในเซลล์ประสาทที่ทำงานอยู่ สัญญาณเอาต์พุตสามารถเป็นทั้งผลสรุปสุดท้ายในการแก้ไขปัญหา หรือเป็นอินพุตให้กับเซลล์ประสาทอื่นต่อไป ดังแสดงโครงสร้างเซลล์ประสาทในรูปที่ 16-2

รูปที่ 16-2

แสดงโครงสร้าง

ของเซลล์ประสาท

หนึ่งเซลล์

ผลเอาต์พุตของเซลล์ประสาท คำนวณได้จากผลรวมระหว่างค่าน้ำหนักอินพุตคูณกับค่าอินพุต แล้วนำมาเปรียบเทียบกับค่าที่กำหนดไว้ (Threshold Value) คือ θ ถ้าผลรวมน้อยกว่าค่าที่กำหนดไว้ ผลของเซลล์ประสาทเอาต์พุตจะมีค่าเท่ากับ -1 แต่ถ้าผลรวมมากกว่าหรือเท่ากับค่าที่กำหนดไว้ ผลของเซลล์ประสาทเอาต์พุตจะมีค่าเท่ากับ $+1$

จากหลักการที่กล่าวก่อนหน้านี้นำมาเขียนให้อยู่ในรูปแบบของ **ฟังก์ชันการตอบสนอง (Activation Function)** ได้ดังนี้

$$X = \sum_{i=1}^n x_i w_i$$
$$Y = \begin{cases} +1 & \text{if } X \geq \theta \\ -1 & \text{if } X < \theta \end{cases}$$

เมื่อ X คือ ผลรวมของค่าน้ำหนักอินพุตคูณกับค่าอินพุตในเซลล์ประสาท

x_i คือ ค่าอินพุตของ i

w_i คือ น้ำหนักของอินพุต i ,

n คือ ค่าตัวเลขจำนวนอินพุตของเซลล์ประสาท

Y คือ เอาต์พุตของเซลล์ประสาท

$$Y^{\text{sigmoid}} = \frac{1}{1 + e^{-x}}$$

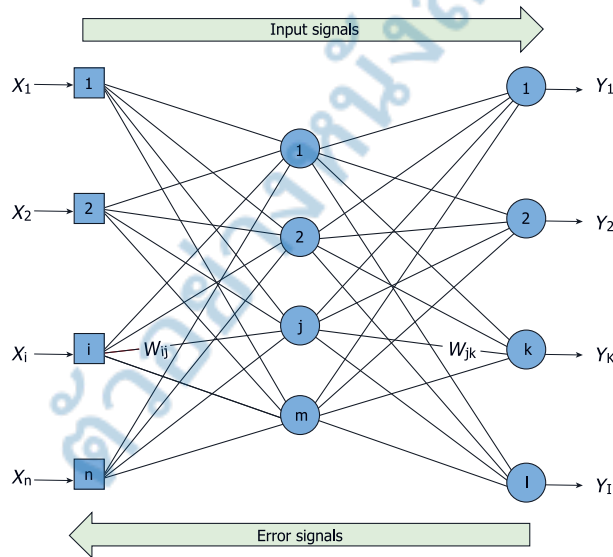
ฟังก์ชัน Sigmoid เป็นฟังก์ชันย่อยที่สามารถคำนวณได้ง่าย และรับรองได้ว่าค่าเอาต์พุตเครือข่ายเซลล์ประสาทจะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 หรือ 1 เสมอ

กฎในการเรียนรู้ที่ใช้ในเครือข่ายเซลล์ประสาทเทียม Back-Propagation

กฎในการเรียนรู้ Back-Propagation จะประกอบด้วยเครือข่ายอย่างน้อยสามชั้น ดังแสดงในรูปที่ 16-8 โดยที่ i, j และ k เป็นการอ้างอิงเซลล์ประสาทในชั้นอินพุต, ชั้นที่ซ่อน และชั้นเอาต์พุต ตามลำดับ

สัญญาณอินพุต (Input Signal) $x_1, x_2, \dots, x_n$ จะถูกส่งเข้าไปในเครือข่ายจากซ้ายไปขวา และสัญญาณความผิดพลาด (Error Signal) $e_1, e_2, \dots, e_n$ จะส่งจากขวาไปซ้าย สัญลักษณ์ w_{ij} หมายถึง น้ำหนักในการเชื่อมต่อระหว่างเซลล์ประสาท i ในชั้นอินพุต และเซลล์ประสาท j ในชั้นที่ซ่อน และสัญลักษณ์ w_{jk} คือ น้ำหนักระหว่างเซลล์ประสาท j ในชั้นที่ซ่อน และเซลล์ประสาท k ในชั้นเอาต์พุต

รูปที่ 16-8
เครือข่ายเซลล์
ประสาท Back-
Propagation
สามชั้น

การส่งค่าย้อนกลับ จะนำค่าความผิดพลาดที่เริ่มจากชั้นเอาต์พุตย้อนกลับไปยังชั้นที่ซ่อน ค่าความผิดพลาดเอาต์พุตจากเครือข่ายเซลล์ประสาท k ที่ลำดับการทำงาน p กำหนดได้ ดังนี้

$$e_k(p) = y_{d,k}(p) - y_k(p)$$

โดยที่ $y_{d,k}(p)$ คือ ค่าเอาต์พุตของเซลล์ประสาท k ที่ลำดับการทำงาน p ที่ต้องการ

เซลล์ประสาท k คือ ส่วนของชั้นเอาต์พุตที่ต้องการ ดังนั้น สามารถใช้กระบวนการแบบตรงๆ ในการปรับน้ำหนัก w_{jk} โดยข้อเท็จจริงแล้ว กฎในการปรับน้ำหนักที่ชั้นเอาต์พุตจะเหมือนกับกฎในการเรียนรู้ของ Perceptron คือสมการที่ 16.2 ดังนี้